1880. VII. évfolyam. 8. szám. Debreczen, Kedd januárius 13

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . . 5 „
Negyedévre . 2 „ 50 kr.
Egy hóra . . 1 „
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi . Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
6t hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többízben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények valamint a nyilttéri közlemények egyedül a kiadói irodában vétetnek fel. *Az előfizetési és hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába czímezendők,
nagyujuteza Jósa-ház 1704. szám alatt

Debreczen, jan. 13.

A véres kimenetelü párbajról, mely oly lázasan fölizgatta az egész ország közvéleményét, elmondtuk már tegnap nézeteinket. Örömmel jegyezzük föl, hogy az összes hazai sajtóban egyetlen hang sem emelkedett, mely ki ne fejezte volna részvétét az áldozat s utálatát a merénylet ellen. Becsületére válik a hirlapirodalomnak, hogy minden potitikai rokon- és ellenszenven felülemelkedve, csupán a tiszta igazság által vezérelteti magát. Nyomorult volna, ki ez összhangba a politikai pártviszályok keserüségét vegyitené! Annál inkább, mert az egész ügy s annak minden előzménye tisztán társadalmi természetü, melyhez a politikának semmi köze.

Egy pénzintézetről volt szó, melynél visszaélések követtettek el. A lapok szellőztették ez ügyet, a bíróság kezébe vette s vizsgálatot rendelt. Elvárjuk a bünösök szigoru büntetését. Mindehhez sem egyik, sem másik politikai pártnak semmi köze.

De nincs ahhoz köze egyik vagy másik társadalmi osztálynak sem. Ha hibázott valaki, meg fog bünhődni, álljon neve bármily magasan a társadalmi rangfokozat lajtorjáján. Erről kezeskedik a magyar birói kar becsülete. Ép azért mondta ki a törvény a birák elmozdithatlanságát, hogy függetlenekké tegye őket minden akár felülről, akár alulról jövő befolyás ellen. — A biró csak a törvénytől és saját lelkiismerete szavától függ; nincs szüksége rá, hogy állásának megtarthatása végett akár a tömeg, akár a hatalmasok kegyét hajhászsza.

Teljes bizalommal tekinthetünk tehát ez ügy kimenetele felé. Azoknak, kik a törvény őreivé lettek téve, a sajtó buzditására sincs szükségök. Mi azt hiszszük, hogy a sajtónak egyátalán ovakodni kell attól, hogy bele nyuljon az igazságszolgáltatás menetébe s ha érdem a bünt megtámadni és a bünöst bátran leálczázni, aljas dolog előre gyanusitni a birákat, kik hivatva lesznek itélni ama bün és ama bünösök fölött.

Ennyit kivántunk csak szivökre kötni azoknak, kik gondolkozni is szoktak, mielőtt egy vagy más irányban vakon rohannának. A mely országban elveszett a büntető igazságszolgáltatás lelkiismeretességében való bizalom, ott minden elveszett.

Ezt előrebocsátva, rá térünk arra, a mit ez alkalommal mély sajnálattal tapasztalunk. A sajtó némely közege, megfeledkezve a nemes hivatásról, melyet betöltenie kellene, osztályharczra izgat s egyes emberek tévedéseiért pellengére akar állitni egy egész nagy társadalmi osztályt. Ujra kezdődik az az esztelen mágnás heccz, mely pár hónap előtt megindult. Mindazokat, kiket születés, nagy vagyon, fényes ősi név a társadalom élére ültetett, elitéli néhány fanatikus szájhős s oda dobni szeretné a nép gyülöletének.

Ha egy csizmadia követ el valami gonosztettet, senkinek sem jut eszébe, hogy azért felelőssé tegye valamennyi csizmadiát az egész országban; de ha egy mágnás vádoltatik valamivel, rögtön megindul a heccz az egész mágnás osztály ellen, mintha az igazságnak más mértéke volna a mágnásnál, mint a csizmadiánál. Mintha józan észszel s becsületes lélekkel egy ember hibájáért szabad volna egy egész osztályt megtámadni, — azt az osztályt, mely a magyar nemzet életében a legujabb időkig tiszteletreméltó szerepet játszott, azt az osztályt, mely hogy sem pénzével, sem vérével nem fukarkodott ott, hol a nemzet érdekei kivánták, bizonyitja a nemzeti muzeum, melynek alapját egy mágnás rakta le, a tudományos akademia, melyet mágnások alkottak s közintézeteink egész sora, bizonyitja az 1848—49-iki szabadságharcz története.

Isten őrizzen meg attól, hogy most kezdjük a társadalmi osztályharczot, melynek gyászos végén majd csak az őrültek s a gonoszak örvendhetnek.

— **Miniszterein k Bécsben**. Tisza Kálmán és Orczy Béla miniszterek ma Lajos Viktor és Vilmos főherczegnél látogatást tettek. Péchy Tamás közlekedési miniszter a futárvonattat ideérkezett, hogy résztvegyen a legközelebbi napokban tartandó közös miniszteri értekezletekben, a melyekben a vasuti kérdéseket is mog fogják vitatni. Az osztrák államvasut képviselőivel a tárgyalásokat egy előre még nem kezdik meg.

— **A közös kormány a bosznai mene küllök segélyezésére** póthitelként 1878-ra 265.000, 1879 re pedig 371.000, frtot követel.

— **A delegáczióból.** A magyar delegáczió jan. 11 iki ülésében szóba jött a Németországgal kötendő kereskedelmi és vámszerződés ügye. A külügyminiszter Haymerle báró reményét fejezte ki, hogy sikerülni fog oly szerződés megkötése, mely mindkét fél érdekeire nézve lehetőleg kedvező lesz; figyelmeztet azonban arra, hogy egész Európában, de leginkább Németországban óriási hóditásokat tett utóbbi időben ama politika, mely a vámok föl emelésére törekszik s az áramlaton nem változtat a barátságos viszony sem, melyben monarchiánk politikai tekintetben Németországgal áll.

Ugyancsak Bécsből értesitnek, hogy Szilágyi Dezső a delegáczióban interpellálni szándékozott a kormányt, az orosz csapatmozgalmak iránt; de a miniszteriumtól bizalmas felvilágositásokat kapott, melyeknél fogva mostanában az interpellácziót nem tartja se czélszerünek, se szükségesnek.

Egy másik delegátus az Italia Irredenta miatt szándékozott interpellálni, de hasonló tekintetek miatt ezt szintén abba hagyta.

A delegáczió f. hó 20-án télbeszakitja tárgyalásait és február elején fejezi be azokat. Időközben az országgyülés fog ülésezni.

— **A miniszterelnök** felhivta az összes főispánokat, hogy a Szeged javára begyült adományokat három hét alatt küldjék be, mert a gyüjések már befejeztetnek.

Széchenyi gróf expedicziója.

Széchenyi Béla gróf Pekingből ismét levelet küldött, melyben expedicziját a tibeti fal előtt irja le. Utja e szerint akadályokba ütközött.

Közöljuk a gróf érdekes levelét.

H'lassai chinai kormányzónak a chinai kormányhoz intézett tudósitása szerint Tibet lakossága régi eskü által van kötelezve, hogy minden idegen belépését meggátolja országába. Miután a chinai kormányzó néhány chinai és tibet tisztet s katonát rendelt a határra, hogy az utasoknak biztos kiséretet adjon. Sangshang területről egész váratlanul megérkezett az illető kérvény s a tibeti lakosság esküjének emlitett okmánya s most fél, hogy valami váratlan végzet történhetik, ha e végett a trónhoz nem appellál.

Az eskü-okmányban többek közt ez foglaltatik: „Jövőben nemzedékről nemzedékre gondoskodni kell egész Tibet papságának s lakosainak, a nélkül, hogy életökkel vagy halálokkal törődnének, hogy örök időre soha se engedjék meg idegeneknek, hogy tibeti területre lépjenek s ha mégis valaki megjelennék a határon, meg kell szállniok a bevezető utakat s a jövevényeket barátságosan kérni, hogy hagyjon fel szándékával; ha azonban erővel igyekeznék keresztül hatolni, össze kell gyüjteni a hadsereget s élethalálra harczolni ellene."

Tibet hátsó részében, melynek lakói hozták e határozatot, ősrégi idők óta a budhista vallás az uralkodó, Midőn a mult évben Széchman főkormányzója a Kung-shénget, azaz a magasabb tudományos fok jelöltjét a chinai császár engedélyével Tibetből Indiába akarta küldeni, a lakosság kérvényt küldött hozzá oly intencióval, hogy „ők ilyesmit még sohasem hallottak vagy láttak, s ezért kérik a Kung-shénget, hogy indiai utjában a tibeti területet ne érintse."

A h'lassai chinai kormányzó, mivel nem volt képes a tibeti lakosságot kellően felvilágositani, császári parancs által fegyelmi vizsgálat alá vonatott s a Yamén szehuani főkormányzó által gyors sürgöny által értesittetett, hogy Széchenyi grófot e tartományba érkezése után barátságosan figyelmeztesse a veszélyekre s igyekezzék őt óvatosságra birni, másrészt azonban a h'lassai kormányzónak ujból kötelességévé tétetett, hogy Tibet lakosságát komolyan figyelmeztesse s kötelességre intse.

A chinai osztrák főkonzul Hoffenfelsi Hoffer Kung herczegtől felvilágositásokat kért az ügyről, mire a herczeg az emlitett tudósitásra hivatkozva, azon nézetet fejezte ki, hogy Széchenyi grófot vissza kell hivni. Az osztrák főkonzul azonban nem egyezett bele a chinai herczeg ezen óhajába, mire azon biztositást adták neki, hogy Széchenyi grófnak czélja elérése meg lesz könnyitve. Maga a chinai kormány is azt hitte, hogy Széchenyi eljutott H'lassába s ezért leveleit oda küldték. De bár a chinai hatóságok mindig barátságos indulatuak voltak, nem lehetetlen, hogy a tibeti mozgalom csak a chinai kormányban levő idegen ellenes párt müve volt, hogy Széchenyi visszariasztassék tibeti utjától. A chinai kormány aggodalmait talán azzal is lehet igazolni, hogy Prezewalski orosz tiszt sorsáról, ki északról igyekezett Tibetbe hatolni, végzetes jelentések érkeztek, vagy hogy az orosz expedicziő megjelenése valóban izgatottságot idezett elő Tibetben.

Széchenyi gróf okt. 27-én értesittetett az osztrák főkonzul által az egész ügyről, hogy magát tájékozni képes legyen.

E közben okt. 29-én Széchenyinek levele érkezett Tsing-Tu-fu-ból, Széchnan tartomány fővárosából, mely okt. 6 án kelt. Ezen tudósitások szerint Széchenyi kiséröivel szept. 24-én Sining Fuból Csav Fu, Kung Tsang fu, Tsin Chao, Lo Yang, Kuang Yen, Mion és Han Chao uton át szerencsésen megérkezett Tsing Tu Fuba. Még mindig dicséri a mandarinok és Széchnan főkormányzójának barátságos indulatát, de panaszkodik, hogy csak Batangig, Tibét határáig akar kiséretet adni neki. A főkormányzó arra is figyelmeztette őt, hogy a tibeti lámák megakadályozhatják utját, de a tibeti lakosság esküjéről Széchenyi gróf akkor még mitsem tudott. Széchenyi levele szerint okt. 8-án akart indulni Batangba s azt hitte, hogy 40 nap alatt oda érhet.

Külföld.

— **Az osztrák-magyar nagykövet az olasz udvarnál**. Wimpffen gróf osztrák-magyar nagykövet jan. 11-én nyujtotta át megbizólevelét a királynak. A fogadtatás után a király a nagykövettel hosszabb ideig társalgott, örömét tejezte ki, hogy ismét láthatja, valamint azon reményét, hogy a nagykövet közre fog működni az osztrák-magyar olasz jó viszonyok fentartásában. A nagykövet tudakozódott ő felsége nevében a király hogyléte felől, mire a legkielégitőbb választ kapta.

— **Szerbiával hogy állunk?** Követünk Herbert báró utasittatott, hogy Nisből el ne mozduljon, mig a függőben levő kérdések meg nem oldatnak. Ugy halljuk, hogy Szerbia a legközelebbi napokban felhatalmazottat fog küldeni Bécsbe.

— **A biblia miatt támadt viszály kiegyenlittetett.** Angolország követelését teljesitette a porta. A biblia fordítóját, Ahmed Tevfik ulemát szabadon bocsátották. Az ulema hazájába Chioba ment. A hivatalos összeköttetés Angolországgal ismét helyreállott.

A mértékek hitelesitéséről.

— Miniszteri rendelet. —

A bélyegzésre nézve eddig fennálló rendeletek következőkép módositatnak:

1. A méterrudak és méterpálczák bal végére a korona, — azoknak jobb végére pedig az évszám bélyeg ütendő, illetőleg égetendő.

A mérő szalagoknál az évszám a korona mellé ütendő, illetőleg festékkel nyomandó.

2. A fémből készitett folyadék — és száraz ürmértékek külső oldalára egymás mellé két öncsepp legyen ragasztva, melyek közül egyikre a korona, a másikra az évszám ütendő.

3. A fából készitett folyadék és száraz ürmértékek külső oldalára a korona, alá az évszám beégetendő.

4. A kanna alaku bádog ürmértékek nyakára egymás mellé szintén két öncsepp legyen ragasztva, egyike a korona, másika az évszámbélyeg számára.

5. A fából készitett hordóknál a fenékre a korona alá az évszám beégetendő.

6. A fém-hordókon két öncsepp alkalmazandó, egyike a korona, — másika az évszámbélyeg számára.

7. Az üvegből és fából készült ecetmérőkön a korona mellé az évszámbélyeg is ütendő.

8. A sárgaréz-sulyok felső lapján a korona, azoknak alsó lapján pedig az évszámbélyeg ütendő.

9. A vas-sulyokon a dugóra mind a korona, mind az évszámbélyeg beütendő.

10. Az egyenkaru mérlegek bal karjára a korona, — azoknak jobb karjára pedig az évszámbélyeg ütendő.

11. A többi mérlegeken a korona mellé az évszámbélyeg is ütendő.

A bélyegzésnél figyelem kell arra, hogy az évszám megforditva ne üttessék a tárgyakra. — E végett a bélyegzőt ugy kell a kézben tartani, hogy az annak nyelén keresztben bereszelt rovaték a kezelő teste felé legyen fordulva.

Sport.

— Apróságok. —

— **Halbőség.** Nemes-Ócsáról irják: Községünk határában a még 1876. évben kiöntött Duna árvize által kivájt medenczékben jelenleg oly nagy mennyiségben fordul elő a hal, nevezetesen a ponty, hogy azt a szegényebb osztályu nép kocsi és mázsa számra halászsza, sőt némely medenczében, Vöstön és Kis-Tanyon oly sok van, hogy a már beállott nagy hidegek és havazások daczára sem fagy a viz a hal nagy mennyiségétől. Ily helyeken nem is kell halászni sem, mert a vizet zsákok és kosarakkal is könnyen kimerhetik. Az egyes halak sulya 2—5 kilogr. Bizony nagy áldás ez az itteni szegény népre, kiknek a rosz termés folytán kevés kenyerük jutott: ez legalább a mennyire-annyira pótolja a kenyérhiányt.

— **Hajtóvadászat farkasokra.** Szalonta környékén (Biharmegye) annyira elszaporodtak a farkasok, hogy a személy és vagyonbiztonság érdekében gyökeres intézkedések mutkoztak szükségesnek. Ez intézkedések sorát G. H. gazdatiszt kezdte meg egy hajtóvadászattal, melynek két ordas esett áldozatul.

— **A megszorult szarvas.** Szászországban a schandaui tilosban pár napja egy tizennégy ágas erős szarvast találtak, mely nem tudott mozdulni. Agancsaira oly roppant jégtömegek rakodtak le, hogy a szegény állat nem birta meg. Szekéren élve szállitották az erdész házába, hol le kellett vágni.

Irodalom és müvészet.

⊙ **A Petőfi társaság évkönyve** Rautmann Frigyes diszes kiállitásában és Szana Tamás szerkesztésében megjelent. A könyv beltartalma két részre van osztva: 1. Hivatalos közlemények, minők: Titkári jelentés, a társaság tagjai, a társaság alapszabályai sat. sat. 2. Szépirodalmi dolgozatok: Vértesi Arnoldtól Az éji látogatás (elbeszélés) Balogh Zoltán: „Oh csak tudnék szeretni! (költemény). Jakab Elek: Kazinczy Ferencz Munkács várában. Baruth Elemér: Dalok. Balázs Sándor: Mici és Mariska (elbeszélés). Szinnyei József Petőfi a magyar irodalomban 1838. egész 1874-ig).

⊙ **A magyar regény történetének** megirására a Kisfaludy-társaság már két izben irt ki pályázatot, melyre most egy mű érkezett be „A Dugonicsok el vannak feledve" jelige alatt.

⊙ **Az „Üstökös"** szerkesztését Szabó Endre fiatal költő vette át. Jókai Mór, a lap alapitója s eddigi névleges szerkesztője tovább is támogatni fogja a heti élczlapot.

⊙ **Blaháné mint szinigazgatónő.** Székesfehérvaron az a hir van elterjedve — beszéli a „Székesf. és Vidéke" hogy Blahánné, ki legközelebb odamegy vendégszerepelni, a jövő évre szintársulatot alakit, ha a fehérvári szinházat bérbe veheti. A társulat hetenként négyszer tartana előadást s Blahánné kétszer lépne fől. — mondanunk sem kell, hogy az egész hir igen valószinütlen.

A „Debreczeni Ellenőr" tárczája

Egy ember, a ki elvesztette a nevét.

Beszély: Boyesen Hjalwar Hjort tól. Forditotta:

Halmágyi Oszkár.

(Folytatás.)

Azonban ez idegen j lenlétében bámulatára hazafias lett és a különben homályos, különböző lassu s észrevétlen benyomásokból összetett valami, mely utóvégre is lényegünket, lételünket képezi s melyet in abstracto hazánknak nevezünk, előtte lassanként kézzel foghatóbb s érthetőbb alakot öltött magára.

És az igy feltámadt amerikai szellem gyakran igen kegyetlen sebeket ütött külföldi imádója szivén.

Egy alkalommal julius negyedikén, miután Halfdan megérkezte óta már több mint félév eltelt, egy fiatal hölgyekből és urakból álló társaság nemzeti előadásban vett részt s azután egyszerü reggelihez lőn meghiva. Mielőtt a reggelihez ültek volna, magától érthetőleg az időt nemzeties dalok éneklésével töltötték el és Halfdan csengő tenorja, legjobban megfelelt annnak, hogy a bizonytalan hangokat összetartsa. Midőn bevégezték, Edith hozzá sietett és köszönetnyilvánitásaival halmozta el.

— Mindnyájan le vagyunk kötelezve — s én részemről nagyon, de nagyon!

— De ugyan miért? kérdé Halfdan s csaknem szerencsétlennek látszott midőn ezt mondta.

— Azért hogy velünk énekli nemzeti dalainkat. Azonban most a magáét adja elő. Mindnyájan el lennénk ragadtatva egy svéd vagy norvég dalt hallani.

— Igen, igen Mr. Birk énekeljen egy svéd dalt, kiáltottak mindenfelől.

Természetesen legtávolabbról sem sejtették kegyetlenségöket. Halfdan e napon való lelkesültségében megfeledkezett arról, hogy nem ugyanazon anyagból volt gyurva, mint ők, — hogy ő számüzött, idegen és nem volt joga a szabadság áldásait velök együtt élvezni, Edith szétrombolta boldog illusióját és viszszataszitá jeges északi hazájába. A szivében feltámadt heves fájdalom csaknem megfullasztá, hogy fájdalmát, haragját elrejtse, a zongorához rohant, székre veté magát és nehány talán nagyon is kifejezésteit akkordot ütött meg; azután elkezdte játszani: „hazánk édes hazánk"-at — harag, fájdalom s szerelem dörgött, nyögdécselt, panaszkodott a svéd hymnusz csodálatos s egyszermind harczias és lágy hangjaiban elragadó harmoniával.

Tetszéssel halmozták el és a fiatal hölgyek körülte csoportosulva kiáltották:

— Legyen oly jó irja le nekünk a hangjegyeket, igen kérjük!

Igy mult el hónap hónap után s mindennap meghozta a maga szomoruságát. Néha kemény próbára tette türelmét Van Kirk asszony pártfogásának módjával és iránta való jóindulatának kimutatásával; ha Halfdan néha egy ártatlan szójátékot merészelt vagy egy nem mindennapi kifejezéssel élt, Van Kirk asszony azonnal nyelvbotlásnak tekintette azt és barátságos leereszkedéssel kijavitotta. És mégis tiz esetben kilenczszer a hiba egyedül a maga hianyos képzeletében és nem a Halfdan hiányos angol nyelv tudásában rejlett.

Ilyenkor aztán könyörült rajta Edith s meggyőzte anyját a felől, hogy egy kifejezés, mert nem közönséges a használatban, azért mégis megengedhető, nyelvtanilag helyes és a nyelv szellemével megegyező lehet; Halfdan ilyenkor leste Edith szavait, csodálta logikáját és hálás volt még a fájdalmak iránt is — melyeket neki okozott — s a melyek után ily kimondhatatlan boldog perczekjkövetkezhettek. Gyönyör volt általa védelmeztetni s vele együtt az érzéketlen rideg világgal szembeszállni.

Ah, tehát sohasem érheti meg hogy a régi regényes modorban neki megvallhassa mennyire szereti. Nem történhetett valami borzasztó nagyszerü, mely minden szoczialis korlátot ledöntve, Edithtel kebelén kerestetne védelmet és csak egy pillanatig pihentetné gyönyörü fejét azon, csak egy pillanatig melyben elfeledné, hogy ő külföldi s nem gondolna, nem érezne egyebet mint azt, hogy ő egy hü szerető férfi, — mily kimondhatatlan gyönyör lenne az Edith nyakát iliatárral körülvevő finom csipkéket érinteni!

Ah, de ez lehetetlen! Ez sohasem történhetik meg!

Hiszen csak egy szerelmes egoisztikus álmai, gondolatai voltak.

És nincs e evvel kimondva, hogy azok szeplőtlenek, mint s forrás vize és jók, mint minden, mely az emberi természet mélyében folyik.

Edith persze, tudta, hogy tanitója szereti, — mikor ne tudta volna ezt egy nő! Vagy hogy ne értette volna a pillantásokat, a mozdulatokat és a száz más meg más esztközöket s módokat, melyek utján a titok már rég elillant, miközben a megrablott őr, még mindig kezei közt tartá a kulcsot diadalmasan.

Igen, Halfdan titka el volt árulva; azonban Edith nem sokat törődött evvel, mely neki oly gyakran szinte nevetséges szinben tünt fel. Hogy egy ily nagy és egyuttal megalázó, minden reménytől megfosztatott szerelem, valami nagyszerü, megható, sohasem jutott eszébe. Az amerikai élet társadalmi codexében megdönthetlen elvként áll, hogy egy férfi értéke állásától feltételeztetik. Tehetséges hajlamok a külföldiben, (kivéve, ha az valami rendkivüli állásra tudott szert tenni) előtte idegenszerüeknek és gyanusoknak tüntek fel.

Azonban Halfdan kétségkivül müvelt ember volt, egy gentleman modorával s viseletével és az amerikai előtt annyira gyanus és gyülölt szinházi fellépés legcsekélyebb nyoma nélkül. Sőt hiányzottak nála azon különös sajátságok is, melyeket az amerikai utazó, mint a nem amerikai születés okvetlen tulajdonságait feltalálni vélt; nem gyönyörködött, mint Edithnek egy előbbi imádója, egy franczia gróf a gyémánt gyürük iránt való nőies előszeretetben (talán, mert nem is voltak); udvariassága nem volt tolakodó, sőt külföldi kifejezéséből is csak angyi maradt meg, hogy beszédének vonzó, egyéni szinezetet adjon.

És mindezek mellett sem tudta Edith elfeledni, hogy egyátalán nem volt amerikaias, idylli nyugalom szeretete, gyermekies nyiltsága és naivsága, tökéletes tehetetlensége előre és előbbre törekedni, — mindez nem volt összeegyeztethető az amerikai szellemmel.

Egy amerikainak lehetetlen lett volna egy alárendelt állásban maradni, a nélkül, hogy meg ne kisérlette volna helyzetét javitani. De Halfdan nyugodtan és irigység nélkül tudta elnézni, hogy Olson barátja, ki, a mi a nevelést és tehetséget illeti, annyira alanta állott, hirtelen gyorsasággal emelkedett felibe. Ő valamelyik szegletben zsámolyon ülve, ölében a kis Klárával és egy nehány gyöngéd teremtéssel körülte, órákig eltudott regélni és ilyenkor barátságos arcza az örömtől sugárzott.

És midőn Klára egy csókot akart neki adni, ha megigéri, hogy tovább mesél, akkor egészen megteit az öröm pohár. A szép gyermek szeretetreméltó lénye egészen meghóditotta elhagyatott szivét, megható gyöngédséggel viseltetett irányában.

Hiszen ő volt az egyedüli, ki még nem látszott tudni, hogy ereiben más vér kering, ki még nem tanulta meg, hogy Olson barátja, ki, a mi a nevelést és tehetséget illeti, annyira

VI.

Három év mult el a nélkül, hogy a helyzeten valami változott volna.

Halfdan még mindig zongora leczkéket adott és meséket regélt a gyermekeknek. — Most sokkal több tanitványa volt, mint három évvel ezelőtt, bár semmiképen sem törekedett protekczió után és tehetségét feltüntetni. De épp azért Van Kirk asszony, ki jól ismerte minden, magát feltolási vágyás iránt való mély ellenszenvét, annál buzgóbban látott hozzá; arisztokratikus barátjai körében annyit beszélt felőle, hogy azok akarva nem akarva figyelmesek lettek iránta, zeneestélyeket adott, melyekben az orosz lán részt mindegyik reá tolta s ezeréle képpen fáradozott érette és irányában.

(Folyt. köv.)

○ **Uj zeneművek**. Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: Rákóczy induló. Ábránd zongorára és hegedüre szorzé Huber Károly Ára 1. frt 50 kr.

Napi hirek.

— **A kertészeti-egylet** kertjében levő tenyészházban, cserépben nevelt sok szép szegfü, sárga ibolya, nagy virágu szagos rezeda, palergonium, cinerania, prinurlad stb., különösen sok és szép faj magas törzsü rózsa vár eladásra.

— **A „Kereskedelmi Lapok"** czimü jeles vállalat második száma a következő érdekes tartalommal jelent meg. I. A kereskedelem méltatása. II. Népvándorlás. III. Tárcza. Verőfényben. IV. A pénz. V. A müvészet a párisi kiállitáson. VI. Lloyd. VII. Szövetfestés. VII. Egyleti élet. IX. Heti hirek és vegyesek. X. Külföld. XI. Irodalom. XII. Szerkesztéi üzenet. XIII. Ismerettár. XIV. Hirdetések. Ajánljuk olvasóinknak e jelesen szerkesztett szaklapot. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

— **Köszönetnyilvánitás**. A nemes szivü barátok, kik megboldogult kedves apám tegnapi temetésén résztvevő jelenlétükkel [illegible]hez bánatunkat könnyitették, fogadják a gyászolók részéről a leghálásabb köszönetemet. Debreczen; 1880. január 13. Derzsi József, mérnök.

— **Azon tolvaj**, a kiről tegnapi számunkban emlitést tettünk ma elfogatott; az élelmiszerek egyrésze még megtaláltatott nála, csak a sódorok hiányoztak. Mint vallja az éhség miatt volt kénytelen a lopásra adni magát.

— **Mánd[illegible]ky Béla** derék szinigazgatónk s jeles szinm[illegible] holnapi jutalomjátékára a mint hall[illegible] [illegible]ség körében élénk mozgalom [illegible] s a közönség imposans jel[illegible] elismerésének és meg [illegible]

[illegible]a. A korcsolyázó egylet csak[illegible]lt, hanem tombolajátékkal egy[illegible] estélyt rendez a „Koroná"-ban f. hó [illegible] Legközelebb alkalmunk lesz ez estély[illegible] bővebb értesitéssel szolgálni olvasóinknak.

— **A járdák** ugy el vannak hagyatva, annyira nem látszik azokkal senki gondolni, hogy nem állhatjuk meg, hogy végre fel ne szólaljunk. Arasznyi vastagságu letaposott hóval van boritva s olyan csuszósak, hogy a járás-kelés a legnagyobb veszélylyel jár. — A gyermekek az ereszek alatt csuszkáló jégtáblákat csináltak s napok sőt hetek óta elnézük, hogy ezek felvágatásával sem gondol senki. — Ismételve figyelmeztetjük a házi gazdákat, az e tekintetben kibocsátott szigoru rendeletekre.

— **Kegyetlen háziur**. Egy brutális kegyetlenségről vettünk értesitést. Egy helybeli háziur, mert lakója most kivételesen nem volt képes épen a pontos időre elsejére kifizetni lakbérét, olyan módszerhez folyamodott a házbér behajthatására a mely annak a házi urnak emberiességére nem kis jellemzésül szolgál. Ugyanis télben a leghidegebb időben leszedte a lakás ajtait s lakóit ez által kitette a megfagyasnak. A lakó panaszra ment s ügyét természetesen az ő javára intézték el.

— **Az ujonczozásra** az előkészületek nagyban folynak a kapitányi hivatalnál, sőt a mint értesültünk már a sorshuzásig minden előkészület megtörtént s a legközelebbi napokbag már a sorshuzás is megejthető lesz. Napját és idejét tudatni fogjuk olvasóinkkal.

— **A korcsolya egylet** zászlója, mely az idő viszontagságaihoz kepest ott csüng a czeglédutcza sarkán, nagyon szánalmas állapotban van. A szegélyzet végig szakadt s már hetek óta ilyen állapotban van anélkül, hogy valaki megigazittatására gondolna, pedig nagyon sok ember meglátja ám azt a rendetlenségre és gondatlanságra mutató hanyagságot.

— **Kedélyes végrendelet**. Nemrég egy viális ur halt meg egyik szepességi városban, aki végrendeletében 10,000 finom szivart hagyott azon tisztelőinek és barátainak, kik koporsóját kikisérik. Azonkivül végrendeletének egyik pontja meghagyja barátainak, hogy addig házából ne távozzanak, a mig a pinczében levő borból tart.

— **Verhovay** betegségi állapota annyira javul, hogy az orvosok már teljesen biznak felépülésében. A golyót még mindig nem huzhattak ki. A betegnek számos látogatói vannak, többek közt J ó k a i is meglátogatta.

— **Czélszerü ujitás**. Jan. 15-től kezdve K i r á l y h á z a és S z a t m á r közt oly helyi vonatok fognak közlekedni, melyeknél az utasok nemcsak az állomásokon, de m i n d e n e g y e s ő r h á z n á l i s b e- é s k i s z á l l h a t n a k, amennyiben e vonat a szükséghez képest az őrházaknál is meg fog állani. E vonatokra csak II. és III. osztályu jegyek adatnak. Az állomásokon beszálló utasok — mint a rendes vonatoknál — közönséges menetjegyek váltása mellett utazhatnak; s azon esetben is, ha egyik vagy másik két állomás között fekvő őrháznál óhajtanak kiszállani, a menetirányban a kiszálló őrházon tul fekvő állomásig érvényes menetjegygyel kötelesek magokat ellátni. Az őrházaknál beszálló utasok a vonat megérkezése előtt, u t a z á s i s z á n d é k u k a t t u d a t j á k a p á l y a ő r r e l és az őrház közelében, a pályatesten kivül várakoznak a vonatra, melyet a pályaőr megállitand. A vonat megérkezése után mindenekelőtt a feladásra szánt podgyászt adandják át a vonatvezetőnek a kalauzkocsiban, minek megtörténte után azonnal a kijelölt kocsiban helyetfoglalnak és a vonatvezető által egy a közelebbi állomásig érvényes, ugynevezett kalauzmenetjegygyel fognak elláttatni az alábbi illeték megfizetése mellett; — hol a vonat megérkezése után a kalauz által kiszolgáltatott jegynek az állomási főnök vagy helyettesének átadása után — a továbbutazásra érvényes rendes menetjegy váltandó. A vonatvezető által az őrházaknál felszálló utasoknak kiszolgáltatandó jegyek ára: II. oszt. 47 kr. III. oszt. 34 kr. Indul pedig a vonat Királyházáról este 6 óra 15 perczkor s Szathmárra érkezik 8 óra 45 percz. Két és tiz év közötti idejü gyermekek részére fél menetjegyek váltandók. A jegyek az állomási főnök vagy helyettese által minden állomáson megvizsgáltatnak és oly utas, ki érvényes jegyet nem bir előmutatni, köteles egy kalauz-jegy váltása által utánfizetni s a továbbutazásra rendes jegyet váltani. Oly podgyászdarabok, melyek két ember által könynyen mozdittathatnak, szállitás végett ugy az dllomásokon mint az egyes őrházaknál szintén felvétetnek és le is adatnak a következő határozatok mellett:

1. Valamely állomáson valamelyik őrházhoz feladott podgyász a leadó őrházon tul fekvő állomásig járó szállitási dij mellett vétetik fel s a leadó őrháznál a podgyászvevény visszaszolgáltatása mellett a vonatvezető által adatik ki.

2. Valamely őrháznál valamelyik állomásra feladott podgyász, egy a feladó őrház számát és leadó állomás nevét s a podgyászdarabok mennyiségét kitüntető bárcza mellett vétetik át a vonatvezető által s az ily podgyász szállitási dijja a legközelebbi állomáson fizetendő, még pedig a feladó őrház előtt fekvő állomástól a leadó állomásig számitva.

3. Egy őrháznál valamely egy közbeneső állomáson tul fekvő őrházhoz feladott podgyász a 2-ik pont szerint vétetik át a vonatvezető által, és az első közbeneső állomáson szedetik be a szállitási illeték, még pedig a menetirányban a feladó őrház előtt fekvő állomástól a leadó őrházon tul fekvő állomásig számitva.

4. Két állomás között fekvő egyik őrháztól egy másikig feladott podgyász minden darabjáért egy fél III. osztályu kalauzjegy váltandó a vonatvezetőtől, melyre „podgyász" felirat tétetik, és ennek visszaszolgáltatása mellett adatik ki a leadó őrháznál. Budapest, 1880. január hóban. A vezérigazgatóság.

— **Majthényi Izidor báró** ellen nem adathatott ki elfogatás rendelet, mert mint az országgyülés főrendi házának tagja, immunitási joggal bir. Majthényi 56 éves, gyakorlott sportmam, kinek lovai ismeretesek a gyepen s ki a galamblövészetnél már több izben dijat nyert. S ismerősei komoly, csöndesvérü embernek mondják. A Verhovay elleni fellépésre az inditotta, hogy Festetich Pál grófnak sógora és legjobb barátja.

— **A honvédség részére** szükséges 7000 nyári ágytakaró (pokrócz) szállitására vonatkozólag a következő hirdetést teszi közzé a honvédelmi miniszter. Az ágytakarók szállitása iránti bepecsételt, magyar nyelven irt ajánlatok 1880. évi január 20-án déli 12 óráig a honvédelmi ministerium segédhivatali igazgatótágánál a megajánlott szállitmány árának megfelelő 5 százalék bánatpénzzel ellátva benyujtandók. A szállitások kizárólag magyar gyártmányból fogadtatnak el s az ajánlatok kisebb részekre is elfogadtatnak, melyek azonban legalább is 500 darabról szóljanak. A részletes szerződési feltételek a honvédelmi minisztnrium III. osztályában, a takaró-minta pedig a főruhatári bizottságnál, József és vig utcza szegletén megtekinthetők.

— **Farkas kaland**. A.-Apsán a mult héten egy idegen czigány bement a korcsmába s pálinkát kért. Amint fizetett, a többi vendégek látták, hogy sok pénz van nála s öt oláh összebeszélt, amint elment utjára a czigány, hogy kirabolják. Az erdőben megtámadták azonban a czigányt a farkasok, s mivel más védelmi eszköze nem volt mint a vonószerszáma kinjában hegedülni kezdett. Meg is szabadult szerencsésen. De az öt oláhot, akik utána indultak mind széttépték a farkasok.

— **Sajnálatrs méltó demonstrációra** adott alkalmat a Verhovay-ügy. A fiatalság tegnap már a délután folyamán elhatározta, hogy este tömegesen meg fog jelenni a kaszinó alatt s hangosan nyilvánitani fogja kárhoztatását a kaszinó nehány tagjának ismert szereplése fölött a szomoru kimenetü párbajban. Beszéltek arról is, hogy beverik a kaszinó ablakait. E tervezett demonstrácziónak neszét vette a rendőrség is, mely kirukkolt a helyszinére, sőt a katonai parancsnokság is értesitve lett, mely a zajongó csoport megjelenésére azonnal szuronyos csapatot küldött ki. Éktelen lárma és zajongás tölté be a hatvaniutcza és a szép-utczát s Thaisz hasztalan sürgette a tömeg szétoszlását. Megjelentek a tüntetés helyén Szalai Imre és Hermann Ottó képviselők is, kik csendesiték a tömeget és megigérték a főkaditánynak, hogy a csoport szétoszolni fog, ha előbb a katonaság visszavonul. Ez meg is történt, a tömeg azonban még sem akart oszolni, mire Szalai és Herman képviselők távoztak. Hosszas mormogás után a rendőrségnek végre sikerült a katonaság félrevonulása után a rendet helyreállitani. Megmagyarázhatónak tartjuk az ifjuság felháborodását Verhovay esete miatt, az ily rendzavaró tüntetéseket mégis helytelenitnünk kell s hajlandók vagyunk hinni, hogy az egyetemi fiatalságnak nem sok része volt benné. — E sorokat szóról-szóra a „Független Hirlapból" vettük át, mely mint komoly és tisztességes ellenzéki laphoz illik, kárhoztatja az ilyen helytelen izgacsinálást. Fájdalom, hogy e tiszteletreméltó példát nem követi minden ellenzéki lap s némelyik még mintegy buzditni látszik az orditozó utczai csőcseléket, hogy kedve legyen másszor is hasonló kihágásra.

— **A nemzeti kaszinóról** keringő hamis hirek megczáfolására Majthényi segédei következő nyilatkozatot teszik közé: Alulirottak a felmerült hirekkel szemben kijelentjük, hogy a b. Majthényi Izidor és Verhovay Gyula ur között fönforgott ügyben kizárólag személyes megbizásból jártunk el, a nemzeti casinóra pedig, mint testületre soha nem hivatkoztunk, sem mint annak bármi tekintetbeni megbizottai fel nem léptünk. Budapest, 1880. jan. 10. Üchtritz Zsigmond. Beniczky Gábor.

— **Végh Ignácz elfogatott.** Végh Ignácz tegnap reggel $\frac{1}{2}6$ órakor a főut és nádorutcza sarkán levő Büchler-féle kávéházban, Fischer Lajos főkapitánysági tollnok által letartóztattatott és a budapesti kir. törvényszék börtönébe átszállittatott. — Az eljáró rendőri tisztviselő kit bizalmas uton értesitettek arról, hogy Végh Ignácz ma reggel vagy a Büchler-féle, vagy a Frohner szállodában levő kávéházban fog reggelizni, egy asztalhoz ült le Véghel és vele beszélgetésbe bocsátkozott. — Rövid beszélgetés után ezt mondá: „Nemde ön az a Náczi, a kit mi hetek óta keresünk" — Végh ismételte, hogy ő nem tud magyarul s Kovácsnak hivják. Ekkor Fischer, Végh jobb kezét ragadta meg, — melylyel az zsebkendőjét éppen szájához vitte, — nehogy talán megmérgezhesse magát A margeur segitségével a kivül várakozó konstabler is bejött s Véghet egy bérkocsin a főkapitányság helyiségébe átszállitották. Megmotoztatván s nála 1 frt, nehány krajczár és nagy mennyiségü szelvények találtattak. Végh beteges, különösen nyakfájásban szenved és nyaka sebes is. A rövid vallatásnál azt adta elő, hogy határozott lakása nincs, mert üldöztetése óta különféle helyeken tartózkodott.

— **Egy szörnyeteg**. Varsóban egy öreg asszonyt fogtak be, mivel nyomára jöttek, hogy évek óta azt a borzasztó mesterséget üzi, hogy a szülőkre nézve kényelmetlen gyermekeket elteszi láb alól. Rábizonyult, hogy hét év alatt nem kevesebb, mint negyvenhat gyermeket ölt meg. Gondoskodtak róla, hogy szörnyü munkáját tovább ne folytathassa és vizsgálatot inditottak a szülők ellen, kik a vadallatnál vadabbak voltak s gyermekeiktől ily vérlázitó módon iparkodtak megszabadulni.

— **Balaton-Füred angol lakója**. A „Fővárosi Lapok"-ban olvassuk a következő érdekes hirt: Young Richárd hajóépitő, Balaton-Füred uj lakosa, egyike a legeredetibb embereknek. Husz évet töltött a tengeren, s ez idő alatt gyönyörü utakat tett mindenfelé, még Ausztráliában is megfordult és saját yachtján több izben körülvitorlázta szigethazáját, Angliát. A jelenlegi budapesti főconsul, Gosling Andley ur, ki őt személyesen is jól ismeri, szétnézvén B.-Füreden, azonnal levelet irt neki Londonba, hogy van itt Magyarországon egy elhagyatott szép tó, melyet egy ügyes vállalkozó hajókkal élénkké tehetne. Young ur zsebébe gyürte a levelet, pakolt, bucsut vett családjától, — és legjobb munkásával, — minden habozás nélkül — azonnal utra kelt B a l a t o n-F ü r e d felé. — Október végén érkezett ide s nem tudván egy kukkot sem magyarul, sőt még németül sem, elképzelhetni: mily idegennek tünt fel előtte az uj élet Balaton-Füreden. De azért épen nem esett kétségbe s nehány hét mulva arra a meggyőződésre jött, hogy a magyar nép igen jó nép, vendégszeretet, szivesség, udvarias bánásmód veszik öt körül, s hogy ő egészen jó helyre jött — letelepedni. Mert Young ur ezentul füredi lakos lesz állandóan. „Ich — Ungar!" mondja büszkén füredi ismerőseinek. Young ur, a napokban hajó-épitő szerszámai is megérkezvén, már munkához fogott s májusra hat vitorlás hajót akar a vizre bocsátani. A kisebb vitorlás-csónakokat 300—400 forintért késziti s biztossá ukat garantirozza, mert kizárólagosan a Balatonra késziti őket, annak minden szeszélyeit számba véve. — Őszintén óhajtjuk, hogy Young ur törekvését a megérdemlett siker koronázza.

— **Haynald Lajos bibornok** az egyházi festészet és szobrászat előmozditására hathatezer frtos alapitványt tevén, az ez összegek kamataiból álló ösztöndijra a pályázat megnyilt s minden magyar származásu egyén pályázhat; a folyamodvány a kalocsai bibornok budapesti lakására (Nemzeti szálloda) küldendő.

— **A magyar országos segélyző nőegylet (veres kereszt)** terjesztését illetőleg ujabb örvendetes tényeket sorolhat fel. A honvédelmi miniszter ur s egyszersmind az egylet választmányi tagja a honvédség körében aláirási iveket köröztetett az egylet nemes törekvéseinek ecsetelése mellett. Az adakozás nemeskeblü bőkezüséggel eszközöltetett és még a közvitézek is siettek a magasztos czél előmozditása tekintetéből fillérjeiket a jótékonyság oltárára áldozni, ugy hogy a miniszter ur adományok és tagdijak fejében 823 frt 4 krnyi összeget szolgáltathatott be az egylet pénztárába. Philippovics táborszernagy és zágrábi főhadparancsnok 90 frt 50 krt küldött, mint a határőrvidéken rendezett gyüjtés eredményét és jelenti, hogy Glina és Petrinja városokban fiókegyletek alakultak, melyek eddig 109 tagot számitanak. Fiókegyletek alakultak ujabban: Szegszárdon Perczel Dezsőné, Pápán Kiss Lászlóné és Selmeczbányán Orsovszky Markovics Mária elnöklete alatt. Deczemberben a következők léptek az alapitók sorába: Id. gr. Károlyi István és neje 100 frt, gr. Csáky Kálmán és neje 30 frt, br. Szentkeresztesy Béláné 30 frt, Potsa József főispán és neje 40 frt, Ghyczy Béla tábornok, dr. Mysz Edéné, gr. Kálnoky Felixné, Bogdán Andrásné és Istvánné, Tolnay Lajosné, Rakovszky Gézáné, gr. Szapáry Lászlóné 20—20 frttal. A fiókegyletek száma 18. Az összes tagok száma 2686, pénztári készlet 15.050,29 frt. Értékpapirok 9300 frt.

— **Modern házasság**. Chicágoban — hol is történhetnék máshol, mint A m e r i k á b a n — az esketésnél azt kérdezte a pap a fiatal mennyasszonytól: „Akarod-e ezen férfit szeretni, tisztelni, neki engedelmeskedni s h ü n e j e akarsz-e lenni." — „Igen, mondá hangosan a menyasszony, ha pénzügyi tekintetben mindazt megteszi, a mit megigért."

Közgazdaság.

Eszmék a magyar vasutak csoportositásáról.

(Folytatás.)

Lássuk már most, hogy a fölsorolt vonalak közül, melyek azok, melyeknek megszerzése vagy csoportositása az államnak eminens érdekében feküdhet. Mielőtt azonban ezt tennők, szükségesnek látjuk megjegyezni, hogy a 8. 9. és 17. alatt foglalt rendkivül fontos vonalakról ez uttal azért nem akarunk szólni, mert azok egészen az osztrák államvasut-társulat tulajdonát képezik, s igy azok megszerzése egyelőre alig sorozható a lehetőségek közé.

A magyar kormányra nézve állami érdek szempontjából már csak a meglévő viszonyoknál fogva is, három igen fontos irányt emelhetünk ki a többiek közül, ezek: Budapest-Oderberg, Budapest-Brassó-Tömös, és Budapest-Fiume. (E három iránynak az 1. 6. 7. és 12. pont alattiak felelnek meg.)

A budapest-oderbergi irány biztositása vagy megszerzése feltételezi, hogy a magyar állam vegye át a kassa-oderbergi vasutat, vagy legalább is ennek [P]ruttka-oderbergi részét. Egyik mint másik szándék nagy nehézséggel jár, mert ha eltekintünk is a pénzáldozatoktól, az átvétel csak akkor lehet czélszerü, ha az osztrák vonalrészt is megkapja az állam, a mi alig várható, — a nélkül pedig az átvételnek nem látjuk be hasznát.

Hogy az osztrák kormány nem lesz hajlandó az oderbergi vasut sziléziai részét a magyar kormány, illetve állam tulajdonába átengedni, ezen körülmény nem szorul bizonyitgatásokra; de még üzletének átvétele is alig lesz elérhető. Igy állván a dolog, csak arról lehet szó, nem lehetne-e a kassa-oderbergi vasutat (melyhez tudvalevőleg az eperjestarnowi vasut magyar részével már is hozzácsatoltatott) valamely más magyar vasuttal egyesiteni. E kérdésre csak az északkeleti vasuttal való egyesités nyujthat megnyugtató feleletet, mi által egy magyar északkeleti vonalhálózat létesülne, mely a munkács-sryi, vagy m.-szigeth-szuczavai összeköttetés annak idején való létesitése esetén kétségtelenül fontos erévé válnék a délorosz-északnémet, Magyarországon átvonuló kereskedelmi forgalomnak.

Ámbár a kassa-oderbergi és északkeleti vasutak egyesitése nézetünk szeritt nem lehetetlen, nem akarunk arról bővebben megemlékezni, mert az egyesitéssel járó pénzmüveletek jelenleg nehézségekbe ütköznének a pénzpiaczon.

A budapest-brassó-tömösi irány megszerzése már sokkal egyszerübbnek mutatkozik, mert e tekintetben a tiszavidéki vasut megszerzése is czélhoz vezet már. A tiszavidéki vasut megszerzése vagy legalább is üzletbe vétele pedig, szemben azon körülménynyel, hogy annak részvényei legnagyobbrészt már is az állam tulajdonát képezik, nem igen ütközhetik komolyabb nehézségekbe.

Jeleztük [m]volt, hogy a budapest-brassótömösi irány Aradon át is vezethető, — ez esetben a tiszavidéki vasut megszerzésén kivül az első erdélyi vasut megszerzése vagy üzletének átvétele válik szükségessé. E tekintetben szintén nem látunk számbavehető akadályt, mert az erdélyi vasut részvényesei az üzlet átvételébe bizonyára, de talán még (értékeiknek állami értékekkel való méltányos kicserélése mellett) a vasut eladásába is befognának nyugodni.

A tiszavidéki és erdélyi vasutak megszerzése által alkalma nyilik a kormánynak régebben birt és uj vonalait megfelelőleg csoportositani, mely irányban egy északi és egy keleti hálózat létesitése lesz czélba veendő, az északi hálózathoz csatoltatván pl. a tiszavidéki vasut miskolcz-kassai része okvetlenül, s a miskolcz-szerencsi, illetve miskolcz-debreczenpüspökladányi rész esetleg, s attól elszakittatván a hatvan-szolnoki rész, mely a tiszavidéki vasut megmaradt vonalaival, a keleti vonalakkal és az erdélyi vasut vonalaival a m. k. államvasutak uj keleti vonalait alkotná. Ezen hálózathoz könnyen hozzá lehetne azután még csatolni az arad-temesvári vasutat, melynek üzletét most is a tiszavidéki vasuttársulat vezeti s esetleg az alföldi vasut nagyvárad-csabai részét is, ámbár az utóbbi nem épen szükséges, sőt nézetünk szerint el is maradhat. — A tiszavidéki vasut miskolczszerencsi, illetve miskolcz-debreczen-püspökladányi része egyébkint az északkeleti vasutnak is át volna engedhető, ha nem is tulajdonul, legalább üzletkezelésbe.

A tiszavidéki vasut, a magyar államvasutak keleti vonalai és az erdélyi vasut egyesitése egyébkint nézetünk szerint közel idő kérdése, s a kormány csoportositási terveinek valószinüleg főczélja.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Bérlet szünet.

Szerdán 1880. jan. 14-én

Mánduki Béla jutalomjátékául adatik:

2000 év előtt márványhölgyek

2000 év után divathölgyek

dráma 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor:

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**

Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

Kitüntetve 1879-ben Lincz- és Teplizben ezüst éremmel.

Cs. k. kiz. eng. bécsi vizhatlan

ÁLTALÁNOS BŐRKENŐ

Russ Károlytól.

A magas cs. k. honvédelmi minisztérium által kipróbáltatván, a cs. k. hadseregnél alkalmazásba vétetett, mint elismert

legjobb bőrkonzerváló szer.

Czipők, csizmák, szijjak, bármily kemények, szárazak, törekenyek, kiveresedettek legyenek, szavatolás mellett már egyszeri használat után bársonypuhákká, ruganyosokká, teljesen sötét feketén ragyogókká és elpusztithatlan tartósakká lesznek. E bőrkenő szagtalan rendkivül kiadó, sohasem fagy meg, nem okoz rá czokat, a fénymázt teljesen fölöslegessé teszi és sem a ruhát, sem a kezet nem teszi szennyessé.

1 próbacsomag 50 kr. 1 csomag = $\frac{1}{4}$ kg. 1 ft. 1 doboz $\frac{1}{2}$ kg. 1 frt 60 kr. 1 csomag = 1 kg. 3 frt.

Ezen bőrkenőcs, valódiságában csupán csak a szabadalom tulajdonosánál és az utóbb jegyzett raktárakban kaphatók:

Russ Károlynál) Raktár I. Wollfischgasse 3.
Bécsben) Gyár IV. Apfelgasse 6.

Török József gyógytárában Budapesten, Dáné Istvánnál Debreczenben, Unger testvéreknél Nyiregyházán. (4) 2—12

Árjegyzékek kivánatra bérmentve beküldetnek.

POUDRE RAVISSANTE du Dr. LEJOSSE à **Paris.**

A párisi és londoni hölgyvilág, valamint a legtöbb müvésznő legkedveltebb arczpora.

Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a POUDRE RAVISANTE felülmulhatlan, igen jól tapad, láthatatlan, és termé szetesüdeséget ad a bőrszinnek, tehát legjobban ajánlható.
Nagy doboz ára 1 frt. — Kisebb 60 kr fehér vagy rózsaszinü.

„RAVISSANTE" du Dr. LEJOSSE à Páris
a hölgyvilágnak egyetlen, ártalmatlan bőrszépitő szere
azon jeles tulajdonsággal bir, hogy a bőrszervre puhitólag felfrissitőleg hat, annak müködésére fokozó és éltető befolyással bir. A legdicsőbb toilette-szer minden hölgy számára, mely minden bőrbetegséget eltávolit s a bőr szinét fiatalitja és szépiti. kivüllágyitó, bőrfejlesztő szer minden zsiranyagot és olajfélét felülmul, miután a bőrt rend-Mint hajlékony nyá, gyöngéddé és fehérré teszi. Nagy üveg ára 2 frt 50 kr, kicsiny 1 frt 50 kr.

SAVON RAVISSANTE

legjobb és legkedveltebb illatos pipereszappan a bőrszin szépitésére és javitására.

Központi szétküldési raktár Budapesten Schwarcz Henriknél, muzeum körut 10. sz.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszer raktárban.

Birtok eladás, vagy bérbe kiadás.

Mintegy 370 hold újosztási föld, épületekkel együtt parczellákban, vagy egészben, kiadó, vagy igen jutányos feltételek mellett **60** hold öszvetéssel együtt eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal n.-váradutcza 2209. (7) 3—3

Eladó földbirtokok.

A **Macson** 12 nyilas tanya-föld, jó állapotban lévő gazdasági épületekkel s gyümölcsös kerttel; — a **fancsikai** erdőrészen 5 régi boglyás kaszáló szintén gazdasági épületekkel; a **boldogfalvai** kertben 12 kapa alja nemes faju szőllő, számos termő gyümölcs fákkal, nagy borházzal és szüretelő edényekkel, — utóbbi szőllőbirtok akár egy tagban, akár részletenként; továbbá a várad-utczai sorompó közelében $4\frac{1}{2}$ catasteri hold **majorsági föld** 2 cserepes lakházzal, gazdasági készletekkel és nagyszámu s nemesfaju gyümölcsfákkal benépesitve és rendezve; ugyan ehhez közel $13\frac{1}{2}$ osztályozott hold bellegelőbeli föld árkokkal és ákáczfákkal körülvéve, szabad kézből, kedvező feltételek mellett minden órán eladók, értekezhetni irántok a czegléd-utczai 17-ik számu háztulajdonossal.

Kelt Debreczenben, január 8. 1880.

11 4—6

792/879.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhirré teszi: hogy a debreczeni kir. járásbiróság 12539|879. számu végzése által Teitelbaum Adolf ellen a pesti biztositó intézet részére 739 frt 50 kr követelés végett elrendelt kielégitési végrehajtás folytán biróilag lefoglalt s 1183 frtra becsült szoba-butorok, 25 drb tajtpipa, lovak és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, minek a helyszinén, vagyis alperes darabos-utczai 1054. sz. a. lakásán leendő eszközlésére határidőül 1880. évi január hó 28-dik napjának délutáni 3 órája kitüzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érdeklett ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Debreczenben, 1880. évi jan. hó 11. napján.

(19 1—2) **Váradi Imre**
kik. birósági végrehajtó.

Debrecsen, nyomatott kiadó-tulajdonos Kutasi Imre könyvnyomdájában, 1880.